

SHREE JAGANNATH SANSKRIT UNIVERSITY
SHREE VIHAR, PURI

Aca-10/2023No. 1358 SJSU, Puri

dtd. 30.4.25

From

Smt. Prajnashree Priyambada, OAS (S)
Registrar, SJSU, Puri

To

The Principal/Head of Institutions of all Shastri (+3)
Colleges/Institutions under SJSU, Puri

Sub: Forwarding of 2nd Semester Courses of Shastri (+3) classe under NEP-2020 for the Academic Session 2024-25

Ref: This University Letter no. 3116/SJSU, dt. 21.11.2024

Sir/Madam,

In continuation of this University letter, I am directed to intimate that the new courses of UG i.e. Shastri (+3) class under NEP-2020 has been implemented during the current Academic year 2024-25 vide this University notification No. 3076/SJSU, dt. 20.11.2024. The 1st semester courses of Shastri (+3) classes has already been sent vide the university letter no. 3116/SJSU, dt. 21.11.2024. Now the new syllabus in 2nd semester class is hereby forwarded and uploaded to the University website i.e. <https://sjsv.nic.in>. The hard copy of the courses will be sent shortly. Further if any hindrances or issues are noticed in the said syllabus, they are advised to contact Prof. Satrughna Panigrahi, Course co-ordinator (**Mob- 8200472414**) and Dr. Ajaya Ku. Dash, Dy Course co-ordiantor (**Mob-9861228087**)

You are therefore requested to follow and prepare your students as per the new syllabus of 2nd Semester Examination 2024-25 of Shastri (+3) classed under NEP-2020.

Yours faithfully

Registrar

Memo No. 1359 / S.J.S.U., Puri

dt. 30.4.25

Copy with the copy of enclosure forwarded to Controller of Examinations for information and necessary action.

Registrar

Memo No. 1360 / S.J.S.U., Puri

dt. 30.4.25

Copy forwarded to Prof. Satrughna Panigrahi, Course co-ordinator / Dr. Ajaya Ku. Dash, Dy Course co-ordinator for information and necessary action.

Registrar

Memo No. 1361 / SJSU./Puri

dt 30.4.25

Copy with the copy of the Enclosure forwarded to D.I.O, NIC, Puri with a request to upload the same in our website/Sri Sushanta Kumar Satapathy, Computer Instructor is requested to display the same in our website i.e. <https://sjsv.nic.in> for wider circulation.

Registrar

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

श्रीजगन्नाथसंस्कृतविश्वविद्यालयः,
श्रीविहारः, पुरी

SHASTRI (B.A.) SYLLABUS

As per NEP – 2020

2nd SEMESTER EXAMINATION

(Effective from Academic Year 2024 – 25)

Course co-coordinator
Dr. Ajay Kumar Das
23/4/25

Course Coordinator
Prof. Satnughna Panigrahi

S. Panigrahi
23/04/2025
1 / Page

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

शास्त्री (B.A.) - 2nd Semester

पाठ्यक्रमप्रारूपम् (STRUCTURE)

Major Core- 1

मुख्यविषयः

प्रथमसत्रस्य गृहीत विषयः एव अत्रापि स्वीकर्तव्यः ।

अत्र पत्र संख्या = 2 (III, IV) , अङ्काः - 200 ।

1. अद्वैतवेदान्तः
2. धर्मशास्त्रम्
3. ज्योतिषम्
4. कर्मकाण्डम्
5. न्यायः
6. पुराणम्
7. साहित्यम्
8. सर्वदर्शनम्
9. वेदः
10. व्याकरणम्

S. P. S.

Col. S.

शास्त्री (B.A.) - 2nd Semester

Minor Core- 3

गौणविषयः

सम्मानेतरविषयाः

अत्र एकादश विषयाः सन्ति। छात्रः / छात्रा एकं विषयं स्वीकुर्यात्। परन्तु छात्रः सम्मानपत्राय यं विषयं स्वीकरोति तं विषयं त्यक्त्वा इतरेभ्यः दशभ्यः विषयेभ्यः एकं विषयं स्वीकृत्य पठेत् । तत्रापि प्रथमसत्रे (1st Semester) छात्रः/छात्रा Core- 2 गौणविषयेभ्यः यं विषयं पठितवान्/वती, अत्र तं विषयं त्यक्त्वा अन्यं विषयं स्वीकुर्यात्।

1. अद्वैतवेदान्तः
2. धर्मशास्त्रम्
3. ज्योतिषम्
4. कर्मकाण्डम्
5. न्यायः
6. पुराणम्
7. साहित्यम्
8. सर्वदर्शनम्
9. वेदः
10. व्याकरणम्
11. ओडिआ (उडिया)

S. P. S.

शास्त्री (B.A.) - 2nd Semester

Multidisciplinary

बहुविषयकः

अत्र पञ्च विषयाः भवन्ति। छात्रः / छात्रा केवलं एकं विषयं स्वीकृत्य पठेत्।

1. अर्थशास्त्रम् (Economics)
2. शिक्षाशास्त्रम् (Education)
3. इतिहासः (History)
4. राजनीतिविज्ञानम् (Political Science)
5. वैदिक संस्कृति (Vedic Culture)

क्षमतावर्धकपाठ्यक्रमः

(AEC)

अत्र एकः विषयः एव अस्ति । स च आङ्ग्लो विषयः (English) । एषः विषयः सर्वैः छात्रैः सर्वाभिः छात्राभिः च पठनीयः । इदं पत्रम् अनिवार्यम्।

1. English

S. Iyer
Chakr

शास्त्री (B.A.) - 2nd Semester

कौशलवर्धकपाठ्यक्रमः

(SEC)

अत्र पत्रे चत्वारः विषयाः सन्ति। छात्रः / छात्रा एकं विषयं स्वीकृत्य पठेत्।

1. आपुर्वेदः
2. वास्तुशास्त्रम्
3. क्रियात्मकसंस्कृतम्
4. गङ्गासाधनं ७ गङ्गा घाटागङ्गा

S. I. m
Ch

मुख्यविषय :

(CORE - I)

सम्मानविषया:
(Honours Subject)

अत्र सम्मानपत्रे दश विषयाः सन्ति ।

एतेषु छात्रः केवलं प्रथमसत्रस्य गृहीतविषयम् अत्रापि स्वीकुर्यात् ।

There are ten subjects in Hons. Papers
Student will take only one subject which has been taken in 1st Semester.

छात्राः अत्र उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च केवलं दास्यन्ति ।

Student will write these papers only in the language of
Sanskrit & the letter will be Devanagari.

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- अद्वैतवेदान्तविभागः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ADVAITA VEDANTA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	अद्वैतवेदान्तः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	अद्वैतवेदान्तसैद्धान्तिकेतिहासः	Total Credits -	4
Paper No	Major Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- अद्वैतवेदान्तसैद्धान्तिकेतिहासः ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - III (Hons.)	1	अद्वैतवेदान्तस्य परिचयः । क) वेदान्तशब्दार्थनिरूपणम् । ख) वेदान्तस्य उत्पत्तिः विकासश्च । ग) अद्वैतवेदान्तस्य वैशिष्ट्यं अद्वैतवेदान्तगुरुपरम्परा ।	1	20+5	15 Hrs
	2	अद्वैतवेदान्ते आचार्याः - आचार्यशङ्करः, आचार्यगौडपादः, आचार्यसुरेश्वरः, आचार्यपद्मपादः, आचार्यहस्तामलकः, आचार्यत्रोटकः, वाचस्पतिमिश्रः, सर्वज्ञात्ममुनिः ।	1	20+5	15 Hrs
	3	अद्वैतवेदान्तस्य प्रमेयाः- ब्रह्म, माया, जीवः, मोक्षः, अविद्या ।	1	20+5	15 Hrs
	4	अद्वैतवेदान्ते पारिभाषिकशब्दानां परिचयः- अन्तःकरणम्, पञ्चीकरणम्, अखण्डार्थत्वम्, श्रवणम्, मननम्, निदिध्यासनम्, समाधिः, वैराग्यम्, पञ्चकोशाः, परमानन्दः, परमशान्तिः, अपरोक्षानुभूतिः, स्थूलशरीरम्, सूक्ष्मशरीरम्, कारणशरीरम्, तुरीयचैतन्यम्, जाग्रदाद्यवस्था संवित् ।	1	20+5	15 Hrs

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 8 x 4 = 32
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	

Out Come	<p>1-वेदान्तशब्दार्थज्ञानं भवति ।</p> <p>2-वेदान्तस्य उत्पत्तिविषये ज्ञानं भवति ।</p> <p>3-वेदान्ताचार्याणां विषये ज्ञानं भवति ।</p> <p>4- वेदान्ते पारिभाषिकशब्दानां ज्ञानं भवति ।</p>
सहायकग्रन्थः	<p>1-शाङ्करवेदान्तकोशः सम्पूर्णनन्दविश्वविद्यालयः, वारणासी -1998 ।</p> <p>2- अद्वैतवेदान्तसाहित्येतिहासकोशः – तड्गस्वामीशर्मा – Madras University - 1980 ।</p> <p>3- अद्वैतवेदान्त इतिहास तथा सिद्धान्त, प्रो. राममूर्तिशर्मा, इष्टर्ण वुक् लिङ्क्स नवदेहली ।</p>

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- अद्वैतवेदान्तविभागः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ADVAITA VEDANTA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	अद्वैतवेदान्तः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	तैत्तिरीयोपनिषत् (शाङ्करभाष्यसहिता)	Total Credits -	4
Paper No	Major Paper-IV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- तैत्तिरीयोपनिषत् (शाङ्करभाष्यसहिता) ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - IV (Hons.)	1	शिक्षावल्ली -1-5 अनुवाकपर्यन्तम् ।	1	20+5	15 Hrs
	2	शिक्षावल्ली -6-11 अनुवाकपर्यन्तम् ।	1	20+5	15 Hrs
	3	भृगुवल्ली-1-5 अनुवाकपर्यन्तम् ।	1	20+5	15 Hrs
	4	भृगुवल्ली-6-10 अनुवाकपर्यन्तम् ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Out Come	<p>1-तैत्तिरीयोपनिषत्पठनेन उपनिषद्विषयकज्ञानं भवति ।</p> <p>2-ब्रह्मणः सर्वान्तरत्वं ज्ञायते ।</p>
सहायकग्रन्थः	<p>ईशादि नौ उपनिषत्, तैत्तिरीयोपनिषत् ।</p> <p>1-गीताप्रेस गोरेखपुरः -2004 ।</p> <p>2- साम्बिदि प्रकाशन – पुरी- 2006 ।</p>

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- धर्मशास्त्रम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	DHARMASHASTRA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	धर्मशास्त्रम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	मनुस्मृतिः	Total Credits -	4
Paper No	Major Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- मनुस्मृतिः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - III (Hons.)	प्रथमैक्यम्	भक्ष्याभक्ष्य निरूपणम् १. भोज्यान्नानि २. अभोज्यान्नानि ३. अभक्ष्याः पशवः ४. अभक्ष्याः पक्षिणः ५. अभक्ष्यभक्षणे उद्धारोपायाः	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	शौचाशौचनिरूपणम् १. अशौचकारणम् २. अशौचान्तकृत्यम् ३. बाह्याशौचम् अन्तः अशौचम् ४. अशौचनिराकरणकालः ५. अर्थशौचप्रशंसाग्रहत्वम्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	द्रव्यशुद्धिः १. शुद्धिस्वरूपम् २. शुद्धिहेतवः ३. पात्रशुद्धिः ४. वस्त्रशुद्धिः ५. अन्नशुद्धिः	1	20+5	15 Hrs

S.P. ———
Chy

		६. जलशुद्धि: ७. अर्थशुद्धि: ८. मार्गशुद्धि: ९. पदार्थानां शुद्धि:			
	चतुर्थैक्यम्	स्त्रीधर्मः १. स्त्रिया स्वातन्त्र्याभावः २. परिवारसञ्चालनम् ३. परपुरुषसंसर्गनिषेधः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	(i) उचितं खाद्यं समाजे शृङ्खलास्थापने प्रमुखकारणं भवति । (ii) शुद्धं पवित्रञ्च परिवेशानुकूलं द्रव्यं मनसि सत्संकल्पम् साधयति । (iii) शुद्धं द्रव्यं समाजं सुस्थितं शृङ्खलितं च कारयति । (iv) समाजसंघटने स्त्रियाः प्रमुख भूमिका परिलक्षिता । स्त्रियं विना समाजः असम्भवः । स्त्रीजातिं विना पुरुषविशेषः अविश्वास्यः भवति ।
सहायकग्रन्थः	(i) मनुस्मृतिः, पञ्चमोऽध्यायः, चौखम्बासुरभारतीप्रकाशन, वाराणसी ।

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year**शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- धर्मशास्त्रम्**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	DHARMASHASTRA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	धर्मशास्त्रम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	कालदीपः	Total Credits -	4
Paper No	Major Paper-IV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- कालदीपः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - IV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	कालसत्तानिर्णयः १. काललक्षणम् २. कालभेदाः ३. कालस्य नित्यत्वस्य जन्यत्वस्य च विचारः ४. जन्यकालस्य भेदाः	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	उपवासनिरूपणम् १. उपवासशब्दार्थः २. उपवासकालः ३. उपवासेऽधिकारिणः	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	(श्राद्धनिरूपणम्) श्राद्धकालनिरूपणम् १. श्राद्धस्वरूपम् २. श्राद्धस्येति कर्तव्यता ३. श्राद्धभेदाः ४. श्राद्धकालः	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	प्रतिपदः द्वितीयातिथिं यावत् १. प्रतिपत् निर्णयः २. द्वितीयातिथिनिर्णयः	1	20+5	15 Hrs

1229

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

		३. श्रीगुण्डिचायात्रा ४. यमद्वितीया			
<u>Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).</u>					
(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12 (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).					
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16 (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).					
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20					
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32					
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.					
Out Come	(i) व्यावहारिककालनिरूपणे व्रतपर्वनिर्णये च विचारकाः भवेयुः । (ii) व्रताचरणे पर्वपालने च आग्रहिणः भवेयुः । (iii) श्राद्धादिकालनिर्णये कुशलिनः भवेयुः । (iv) संस्कृतिसंपन्नाः भवेयुः ।				
सहायकग्रन्थः	(i) कालदीपः, पं.कुलमणिमिश्रः ।				

S. P. ...
Chh...

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- ज्योतिषम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	JYOTISHA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	ज्योतिषम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	बृहज्जातकम्-आदितः दशमाध्यायान्तम्	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- बृहज्जातकम्-आदितः दशमाध्यायान्तम्			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - III (Hons.)	प्रथमैक्यम्	(क) कालपुरुषस्य अंगकल्पना। (ख) षड्वर्गसाधनम्, राशीनां रात्रिदिनसंज्ञा, पृष्टोदयत्वं शीर्षोदयत्वं च, ग्रहणां उच्चमूलत्रिकोणादिकम् (ग) केन्द्रत्रिकोणचतुरस्रसंज्ञाः, ग्रहा राशयश्च कथं बलिनो भवन्ति।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	(क) कालाख्यस्य पुरुषस्य आत्म-मन आदि ग्रहमयत्वम्, ग्रहाणां स्वरूपम्। (ख) ग्रहाणां नैसर्गिकतात्कालिकमित्रामित्र- विचारः, पञ्चधा मैत्रीविचारः, चेष्टाबलम्। (ग) निषेकाध्याये पुत्रजन्मसंभवयोगाः, उन्नतसंतानसंभवयोगाः, प्रसवस्थानज्ञानम्, जातस्य स्वरूपज्ञानम्।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	(क) अरिष्टयोगा अरिष्टमंगयोगाश्च।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	(क) पिण्डायुर्लङ्गायुषोः साधनम्, आयुषो हासवृद्ध्यादिकम्, मनुष्यादीनां परमायुः प्रमाणम्। (ख) दशान्तर्दशाप्रकारः, तस्याः	1	20+5	15 Hrs

S. Iyer
Chh

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

		शुभाशुभत्वम्। (ग) कर्मजीवाध्यायः।			
Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).					
(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).			: 1 x 12 = 12		
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).			: 2 x 8 = 16		
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)			: 5 x 4 = 20		
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)			: 8 x 4 = 32		
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.					
Out Come	(i) ज्योतिषशास्त्रं फलादेशज्ञानं भविष्यति । जातकज्ञानं भविष्यति । राशीनां ग्रहणाञ्च ज्ञानं भविष्यति ।				
सहायकग्रन्थः	(i) बृहज्जातकम् - चौखम्बासुरभारतीप्रकाशन, वाराणसी ।				

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- ज्योतिषम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	JYOTISHA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	ज्योतिषम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	बृहज्जातकम्-एकादशाध्यायतः शेषं यावत्	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-IV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- बृहज्जातकम्-एकादशाध्यायतः शेषं यावत्			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - IV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	(क) राजयोगाः, राजत्वप्राप्तिकालः। (ख) नाभसयोगाः। (ग) चन्द्रयोगाध्यायः। सुनफादिसफलयोगाः। (घ) द्वयोः द्वयोः ग्रहयोः योगे फलानि।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	(क) प्रवज्यातीर्थकृद्योगौ। (ख) राशिशीलाध्यायः। (ग) ग्रहदृष्टिफलानि राशिस्थे नवांशस्थे च।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	(क) आश्रययोगाः। (ख) द्रेष्काणवशात् चन्द्रस्य फलम्, मेषादिनवांशजातस्य फलम्, ग्रहाणां परस्परं कारकत्वम्, ग्रहणां शुभाशुभफलप्रदानकालः।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	(क) अनिष्टयोगाः। (ख) नष्टजातकाध्यायः।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words	: 2 x 8 = 16

S. P. Singh
Chh

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).

- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	(i) फलादेशज्ञानं भविष्यति । जातकज्ञानं भविष्यति । राशीनां ग्रहणाञ्च ज्ञानं भविष्यति ।
सहायकग्रन्थः	बृहज्जातकम् – चौखम्बासुरभारतीप्रकाशन, वाराणसी ।

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- कर्मकाण्डम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	KARMAKANDA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	कर्मकाण्डम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	गोभिलगृह्यसूत्रम् (प्रथमद्वितीयप्रपाठकौ)	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- गोभिलगृह्यसूत्रम् (प्रथमद्वितीयप्रपाठकौ)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - III (Hons.)	प्रथमैक्यम्	प्रथमप्रपाठके १-४ कण्डिका (बलिवैश्वदेवप्रकरणान्त)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	प्रथमप्रपाठके ५-९ कण्डिका (दर्शपौर्णमासविधिः)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	द्वितीयप्रपाठके १-५ कण्डिका (कन्यालक्षणविधितः गर्भाधानविधिं यावत्)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	द्वितीयप्रपाठके ६-१० कण्डिका (पुंसवनविधितः उपनयनविधिं यावत्)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 8 x 4 = 32

S. Pan
Chy

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come

- (i) वैदिकयागस्य प्रकृतिज्ञानं भवति ।
- (ii) संस्काराणां वैज्ञानिकं ज्ञानं भवति ।
- (iii) भारतीयसंस्कृतौ संस्काराणां महत्त्वं ज्ञास्यति ।
- (iv) श्रौतस्मार्तकर्मणः मुहूर्तज्ञानं भवति ।

सहायकग्रन्थः गोभिलगृह्यसूत्रम्, (भाषाटीकासहितम्) चौखम्बाप्रकाशनम्, वाराणसी ।

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- कर्मकाण्डम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	KARMAKANDA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	कर्मकाण्डम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	कात्यायनश्रौतसूत्रम् (प्रथमोऽध्यायः)	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-IV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- कात्यायनश्रौतसूत्रम्			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः	प्रथमैक्यम्	प्रथमाध्यायस्य १-२ कण्डिका	1	20+5	15 Hrs
(CORE - I)	द्वितीयैक्यम्	प्रथमाध्यायस्य ३-४ कण्डिका	1	20+5	15 Hrs
PAPER - IV	तृतीयैक्यम्	प्रथमाध्यायस्य ५-६ कण्डिका	1	20+5	15 Hrs
(Hons.)	चतुर्थैक्यम्	प्रथमाध्यायस्य ७-८ कण्डिका	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

S. Anand
Chd

Out Come	(i) श्रौतयागस्य परिचयं भवति । (ii) यागसम्पादनकौशलं भवति । (iii) यागहोमयोर्भेदं ज्ञास्यति। (iv) श्रौतस्मार्तकर्मणि के अर्हाः, के च अनर्हाः इति ज्ञास्यति।
सहायकग्रन्थः	(i) कात्यायनश्रौतसूत्रम्, चौखम्बाप्रकाशनम्, वाराणसी । (ii) कात्यायनश्रौतसूत्रम्, श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः नवदेहली । (iii) कात्यायनश्रौतसूत्रम्, डा. शम्भूकुमारझा, जगदीशसंस्कृतपुस्तकालय, जयपुर । (iv) कात्यायनश्रौतसूत्रम्, प्रो.लक्ष्मीश्वरझा, चौखम्बा ओरियण्टालिया, दिल्ली ।

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- न्यायः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	NYAYA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	न्यायः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- न्यायसिद्धान्तमुक्तावली			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - III (Hons.)	प्रथमैक्यम्	आदितः अभावनिरूपणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	पदार्थानां साधर्म्यवैधर्म्यप्रकरणम्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	पृथिव्यादिनिरूपणमारभ्य दिङनिरूपणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	आत्मनिरूपणात् आरभ्य प्रमानिरूपणान्तो भागः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will

S. P. ...
...

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.		
Out Come	न्यायशास्त्रीयविषयेषु उद्ग्रन्थावबोधनसामर्थ्यसम्पादनं भवति । न्यायशास्त्रस्य प्राकरणिकविषयेषु उत्तमज्ञानप्राप्तिः भवति। न्यायवैशेषिकयोः पदार्थविषये प्राकरणिकोत्तमज्ञानप्राप्तिः भवति ।	
सहायकग्रन्थः	१. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, वल्लभाचार्यटीका, चौखम्बा, वाराणसी । २. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, अनन्तशास्त्री, निर्णयसागरप्रेस, मुम्बाई । ३. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, मयूखव्याख्या, चौखम्बा, वाराणसी । ४. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, दिनकरी, मातृभुतेश्वरट्रष्ट, चेन्नई ।	

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- न्यायः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	NYAYA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	न्यायः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-IV	कालांशः -	60
Name of the Test book - न्यायसिद्धान्तमुक्तावली			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I)	प्रथमैक्यम्	प्रत्यक्षप्रमानिरूपणतः पूर्वपक्षव्याप्तिनिरूपणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
PAPER - IV (Hons.)	द्वितीयैक्यम्	सिद्धान्तव्याप्तिनिरूपणम्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	पक्षतानिरूपणादारभ्य हेत्वाभाससामान्यलक्षणे रत्नकोषकारमतपर्यन्तम्। (अनैकान्तनिरूपणान्तम्)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	सव्यभिचारादिनिरूपणादारभ्य उपमानखण्डान्तो भागः ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20

S. Kumar
Chel

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	व्याप्तिहेत्वाभासादिविषयेषु प्राकरणिकोत्तमज्ञानप्राप्तिः भवति । न्यायशास्त्रीयविषयेषु उद्ग्रन्थावबोधनं सामर्थ्यसम्पादनं च भवति ।
सहायकग्रन्थः	<p>१. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, वल्लभाचार्यटीका, चौखम्बा, वाराणसी ।</p> <p>२. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, अनन्तशास्त्री, निर्णयसागरप्रेस, मुम्बई ।</p> <p>३. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, मयूखव्याख्या, चौखम्बा, वाराणसी ।</p> <p>४. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली, दिनकरी, मातृभुतेश्वरट्रस्ट, चेन्नई ।</p>

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- पुराणम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	PURAN
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	पुराणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	महाभारतम्, उद्योगपर्वान्तर्गतं प्रजागरोपपर्व ३३-४० अध्यायाः।	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- महाभारतम्, उद्योगपर्वान्तर्गतं प्रजागरोपपर्व ३३-४० अध्यायाः।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - III (Hons.)	प्रथमैक्यम्	उद्योगपर्वणि ३३-३४ अध्यायौ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	उद्योगपर्वणि ३५-३६ अध्यायौ।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	उद्योगपर्वणि ३७-३८ अध्यायौ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	उद्योगपर्वणि ३९-४० अध्यायौ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

**Subject
Outcome**

१. संस्कृतसाहित्ये विद्यमानानां विविधनीतिशास्त्राणां परिज्ञानम् ।
२. महाभारतस्य सर्वज्ञानमयत्वविवेचनपूर्वकं विदुरनीतेः महत्त्वावबोधः ।
३. नीत्युपदेशमाध्यमेन छात्राणाम् आचारव्यवहारयोरवबोधः ।

सहायकग्रन्थाः

१. महाभारतम्, गीताप्रेस, गोरखपुर ।
२. विदुरनीतिः, संस्कृतटीका, चौ. संस्कृत सीरिज आफिस, वाराणसी ।
३. विदुरनीति (भाषा टीका), गीताप्रेस, गोरखपुर ।

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- पुराणम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	PURAN
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	पुराणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	मार्कण्डेयमहापुराणम्, दुर्गासप्तशती ७८-९० अध्यायाः	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-IV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- मार्कण्डेयमहापुराणम्, दुर्गासप्तशती ७८-९० अध्यायाः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - IV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	मार्कण्डेयमहापुराणे ७८-८० अध्यायाः	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	मार्कण्डेयमहापुराणे ८१-८३ अध्यायाः	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	मार्कण्डेयमहापुराणे ८४-८६ अध्यायाः	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	मार्कण्डेयमहापुराणे ८७-९० अध्यायाः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	१. अष्टादशमहापुराणेषु मार्कण्डेयमहापुराणस्य महत्त्वावबोधः । २. शक्तितत्त्वस्य महत्त्वावबोधः ३. देव्याः सर्वव्यापकत्वावबोधः ४. नारायणीस्तुत्या शक्तेः वैशिष्ट्यावबोधः
सहायकग्रन्थः	१. मार्कण्डेयमहापुराणम्, नागपब्लिशर्स, जवाहर नगर, दिल्ली । २. सप्तशती सर्वस्वम्, नागपब्लिशर्स, जवाहर नगर, दिल्ली । ३. दुर्गासप्तशती (भाषाटीकासंबलिता), गीताप्रेस, गोरखपुर । ४. श्रीदुर्गासप्तशती, (हिन्दी अनुवाद, व्याख्या एवं पाठविधिसहित), आपेक्स बुक्स पब्लिसर, नई दिल्ली — ११० ००९, संपादक एवं व्याख्याकार : प्रो. देवेन्द्रनाथपाण्डे एवं प्रो. शत्रुघ्नपाणिग्राही, संपर्कसंख्या — ८२००४७२४१४।

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- साहित्यम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SAHITYA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	साहित्यम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	साहित्यदर्पणः (षष्ठपरिच्छेदः) । कविराजः विश्वनाथः	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- साहित्यदर्पणः (षष्ठपरिच्छेदः) । कविराजः विश्वनाथः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - III (Hons.)	प्रथमैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य षष्ठपरिच्छेदस्यारम्भतः पताकास्थानान्तं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य षष्ठपरिच्छेदस्य अर्थोपक्षेपकतः निर्वहणसन्धेरङ्गानि यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य षष्ठपरिच्छेदस्य वृत्तितः ग्रहसनभेदान्तं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	साहित्यदर्पणस्य षष्ठपरिच्छेदस्य नाटिकास्वरूपनिरूपणतः अन्त्यं यावत् ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)

S. P. ...
Chh...

211

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

- (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type- Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
- (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome

- (i) छात्राणां नाट्यतत्त्वविषये ज्ञानं भवति ।
- (ii) महाकाव्यादिकाव्यभेदानां लक्षणादिज्ञानं जायते ।
- (iii) एतज्ज्ञानेन छात्राः भविष्ये काव्यादिकं समीक्षितुं शक्यन्ति ।

सहायकग्रन्थाः

१. साहित्यदर्पणः - श्रीविश्वनाथकविराजः , लक्ष्मीव्याख्या । व्याख्याकारः - कृष्णमोहनशास्त्री , चौखम्बा संस्कृत संस्थान , वाराणासी , पञ्चमसंस्करणम् , १९९६
२. साहित्यदर्पणः - श्रीविश्वनाथकविराजः , चन्द्रकलाव्याख्या , व्याख्याकारः - शेषराजशर्मा रेग्मी, चौखम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणासी , एकादशसंस्करणम् , २००५
३. साहित्यदर्पणः - श्रीविश्वनाथकविराजः , मणिव्याख्या , व्याख्याकारः -सूर्यमणिरथः, सांविदी प्रकाशनम्, पुरी, द्वितीयसंस्करणम्- २०२१

S. Pan
Chak

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- साहित्यम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SAHITYA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	साहित्यम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	(१) कादम्बरी (बाणभट्टः) (२) वेणीसंहारनाटकम् (भट्टनारायणः)	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-IV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- (१) कादम्बरी (बाणभट्टः) (२) वेणीसंहारनाटकम् (भट्टनारायणः)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - IV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	गद्यकाव्यस्य वैशिष्ट्यम्, गद्यकाव्यस्य परम्परा, कवेः बाणस्य परिचयः पाण्डित्यञ्च। पुनश्च कादम्बरीकथा-मुखस्यारम्भतः विंशतिश्लोकं यावत्।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	कादम्बरीकथामुखस्य शूद्रकवर्णनात् शूद्रकस्य शासनप्रकारान्तं - 'चक्षुस्तदभिमुखमासीत्' इति यावत्।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	वेणीसंहारस्य प्रथमद्वितीयाङ्कौ।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	वेणीसंहारस्य तृतीयचतुर्थाङ्कौ।	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12

(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	
(ii) Very short type— Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type— Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type— Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 8 x 4 = 32
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	१. छात्राणां संस्कृतगद्यकाव्यानां विषये ज्ञानं भवति । २. छात्राः कादम्बरीगद्यकाव्यस्य लेखनकौशलमवगच्छन्ति । ३. वीररसप्रधानतया वेणीसंहारनाटकस्य तदीयकर्तुः भट्टनारायणस्य च विषये जानन्ति ।
सहायकग्रन्थाः	(१) कादम्बरी- बाणभट्टः । चन्द्रकला संस्कृतहिन्दीव्याख्या, व्याख्याकारः- शेषराजशर्मा रेग्मी, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, बाराणसी, संस्करणम्- २०१७ (२) कादम्बरी (कथामुखम्) - बाणभट्टः । चन्द्रिका संस्कृतहिन्दीव्याख्या, व्याख्याकारः-सरजुप्रसादपाण्डेयः, चौखम्बा संस्कृत सीरीज आफिस , बाराणसी (३) वेणीसंहारनाटकम्- भट्टनारायणः । कमलेश्वरी संस्कृतहिन्दीव्याख्या, व्याख्याकारः बालगोविन्दझा, चौखम्बा संस्कृत सीरीज आफिस , बाराणसी

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- सर्वदर्शनम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SARVADARSHAN
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	सर्वदर्शनम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	तर्कभाषा (प्रमेयप्रकरणतः ग्रन्थान्तं यावत्)	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- तर्कभाषा (प्रमेयप्रकरणतः ग्रन्थान्तं यावत्)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - III (Hons.)	प्रथमैक्यम्	आदितः द्रव्यनिरूपणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	गुणनिरूपणात् सामान्यनिरूपणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	विशेषनिरूपणात् प्रमेयान्तं (अपवर्ग) यावत्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	संशयनिरूपणात् ग्रन्थान्तं यावत्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

**Subject
Outcome**

1. द्वादशप्रमेयाणां सम्यग्ज्ञानं भवति ।
2. आत्मपरमात्मज्ञानं भवति ।
3. पुनर्जन्मविषये विश्वासो भवति ।
4. बुद्धिवाद-वस्तुवाद-विज्ञानवादविषये च सम्यगवधारणा भवति ।

सहायकग्रन्थाः

1. तर्कभाषा, केशवमिश्रप्रणीता, चौखम्बा पब्लिकेशन्स, दिल्ली
2. तर्कभाषा, व्या. श्रीवदरीनाथ शुक्ल, मोतीलाल बनारसीदास, वाराणसी
3. न्यायवैशेषिक दर्शनसार (ओडिआ), डॉ. प्रदीपनन्दः, वैदिकपुस्तकालयः, भुवनेश्वरम्
4. A Graphic Representation of Nyaya Sutram, Prof. P.M. Pattanayak, Sambidi Prakashan, Puri

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- सर्वदर्शनम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SARVADARSHAN
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	सर्वदर्शनम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	वेदान्तसारः	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-IV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- वेदान्तसारः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - IV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	अद्वैतवेदान्तदर्शनितिहासः मङ्गलाचरणतः अनुबन्धचतुष्टयं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	अज्ञाननिरूपणात् शक्तिद्वयनिरूपणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	कारणनिरूपणात् स्थूलमहाप्रपञ्चं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	चार्वाकादिमतनिराकरणात् ग्रन्थान्तं यावत्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and

Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	<ol style="list-style-type: none"> 1. वेदान्ताध्ययनद्वारा सृष्ट्युत्पत्तिविषयकं ज्ञानं सम्भवति । 2. वेदान्ताध्ययनद्वारा महावाक्यज्ञानपुरस्सरम् अहं ब्रह्मास्मि बोधो जायते । 3. वेदान्ताध्ययनद्वारा समाधिज्ञानम् आत्मज्ञानञ्च भवति । 4. वेदान्ताध्ययनद्वारा जीवन्मुक्तिविषये ज्ञानमुत्पद्यते ।
सहायकग्रन्थाः	<ol style="list-style-type: none"> 1. वेदान्तसारः, सदानन्दयोगीन्द्रः, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी 2. वेदान्तसारः, परिमल पब्लिकेसन्स, दिल्ली 3. A Graphic Representation of Vedanta Sara, Prof. P.M. Pattanayak, Herman publishing house, New Delhi

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

204

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- वेदः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VEDA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	वेदः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	शुक्लयजुर्वेदसंहिता (प्रथमद्वितीयाध्यायौ) महीधरभाष्यसंहिता	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- शुक्लयजुर्वेदसंहिता (प्रथमद्वितीयाध्यायौ) महीधरभाष्यसंहिता			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - III (Hons.)	प्रथमैक्यम्	शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनशाखायाः प्रथमाध्यायस्य प्रथमतः पञ्चदशमन्त्राः (वा.सं. 1.1-15)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनशाखायाः प्रथमाध्यायस्य अवशिष्टांशः (वा.सं. 1.16-31)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनशाखायाः द्वितीयाध्यायस्य प्रथमतः षोडशमन्त्राः (वा.सं. 2.1-16)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनशाखायाः द्वितीयाध्यायस्य अवशिष्टांशः (वा.सं. 2.17-34)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).

S. J. ...
Chh...

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 × 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 × 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	<ol style="list-style-type: none"> 1. हविर्यज्ञानां ज्ञानम्। 2. छात्राः दर्शपूर्णमासयागस्य सम्पादनकौशलं ज्ञातुं प्रभवन्ति। 3. पुरोडाशनिर्माणादिसंस्कारज्ञानं मिलति। 4. यागानुष्ठानकालस्य वैज्ञानिकत्वं ज्ञातुं प्रभवन्ति। 5. दर्शपूर्णमासयागे लौकिकव्यवहारज्ञानम्।
सहायकग्रन्थाः	<p>(१) शुक्लयजुर्वेदस्य माध्यन्दिनसंहिता उव्वटमहीधरभाष्यसहिता, प्रकाशक – चौखम्भासंस्कृतसीरीज – वाराणसी।</p> <p>(२) श्रीमद्वाजसनेयिमाध्यन्दिन-शुक्लयजुर्वेदसंहिता (श्रीमदुवटाचार्यविरचितमन्त्रभाष्येण श्रीमन्महीधरकृतवेददीपाख्यभाष्येण च संवलिता), चौखम्बाविद्याभवन, चौक, पो.बा. नं 1069, वाराणसी 221001।</p> <p>(३) <i>Yajurveda Samhita</i> (Sanskrit Text, English Translation, Notes and Index of Verses), English Translation of R. T. H. Griffith, Parimal Publications, 27/28, Shakti Nagar, Delhi 110007.</p> <p>(४) <i>Krishna Yajurveda Taittiriya Samhita Mantras</i> (Text in Devanagari with transliteration and English translation), Kandas 1-7, ed. by R. L. Kashyap, Sri Aurobindo Kapali Shastri Institute of Vedic Culture, Bangalore 560011.</p> <p>(५) यजुर्वेदसंहिता (मन्त्रानुक्रमण्या सह), नागप्रकाशक, 11 ए/ यू. ए., जवाहरनगर, दिल्ली 110007</p> <p>(६) श्रीमद्वाजसनेयिमाध्यन्दिन-शुक्लयजुर्वेदसंहिता, प्रथमदशक (१-१० अध्याय), 'अवधी' हिन्दी व्याख्यासहित, प्रो. रामानुज उपाध्यायः, श्रीलालबहादुरशास्त्री राष्ट्रीय-संस्कृत विश्वविद्यालयः, नई दिल्ली।</p>

S. Panz

Chh

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- वेदः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VEDA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	वेदः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	ऋग्वेदसंहिता (प्रथममण्डलस्य 1-15 सूक्तानि) सायणभाष्यसंहिता	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-IV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- ऋग्वेदसंहिता (प्रथममण्डलस्य 1-15 सूक्तानि) सायणभाष्यसंहिता			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - IV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	ऋग्वेदस्य प्रथममण्डलस्य प्रथमसूक्तात् चतुर्थसूक्तं यावत् (ऋक्. 1.1-4)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	ऋग्वेदस्य पञ्चमसूक्तादारभ्य अष्टमसूक्तं यावत् (ऋक्. 1.5-8)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	ऋग्वेदस्य नवमसूक्तादारभ्य द्वादशसूक्तं यावत् (ऋक्. 1.9-12)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	ऋग्वेदस्य त्रयोदशसूक्तादारभ्य पञ्चदशसूक्तं यावत् (ऋक्. 1.13-15)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 8 x 4 = 32

S. Pan
Chh

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	<ol style="list-style-type: none"> 1. छात्राः अग्नि-इन्द्र-सोमादिदेवतानां महत्त्वं ज्ञास्यन्ति । 2. सृष्टिसञ्चालने प्रकृतिभूतदेवतानां भूमिकाविषये ज्ञानं मिलति । 3. सामाजिकमूल्यनिर्द्धारणे वैदिकमन्त्राणां योगदानमस्तीति ज्ञानं भवति । 4. मन्त्रार्थज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थाः	<ol style="list-style-type: none"> (१) ऋग्वेद-संहिता सायणभाष्यसहिता, प्रथममण्डलात्मकः प्रथमो भागः, वैदिक-संशोधनमण्डलम्, पुणे, 1995 । (२) Telanga & Chaubey's <i>The New Vedic Selection</i>, Part I by Dr. Braj Bihari Chaubey, Bharatiya Vidya Prakashan, Kachauri Gali, Varanasi, 1986. (३) Telang & Chaubey's <i>The New Vedic Selection</i>, Part II by Dr. Braj Bihari Chaubey, Bharatiya Vidya Prakashan, Jawahar Nagar, Bungalow Road, Delhi 7, 8th edition, 1st edition 1973. (४) वेद-सञ्चयनम् (वैदिक सूक्त-संकलन), सम्पादन और अनुवादक डा. यदुनन्दन मिश्र, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी 1, 1970 । (५) वैदिक सूक्तसंग्रह, प्रो.देवेन्द्रनाथपाण्डेय, जगदीश संस्कृत पुस्तकालय, झालानियों का रास्ता, किशनपोल बाजार, जयपुर-२००६ । (६) वैदिक सूक्तसंकलन, प्रो.देवेन्द्रनाथपाण्डेय, जगदीश संस्कृत पुस्तकालय, झालानियों का रास्ता, किशनपोल बाजार, जयपुर-२०१५ । (७) अभिनववेददीपिका, डॉ.रमाकान्त पाण्डेय, जगदीश संस्कृत पुस्तकालय, झालानियों का रास्ता, किशनपोल बाजार, जयपुर-२००५ । (८) वैदिकसूक्तसंग्रह, गीताप्रेस, गोरखपुर, सं. २०६७ । (९) 666 & 666 वैदिक प्रकृति, निरुक्ति, विद्यापुत्र, बालूबजार, कटक 753002 ।

S. Anand
Chy

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- व्याकरणम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VYAKARAN
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	व्याकरणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-III	कालांशः -	60
Name of the Test book :- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (षड्लिङ्गम्)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - III (Hons.)	प्रथमैक्यम्	शब्दरूपसिद्धिः अजन्तपुल्लिङ्गम् राम, सर्व, हरि, सखि, नदी, क्रोष्ट	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	स्त्रीलिङ्गं नपुंसकलिङ्गञ्च	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	शब्दरूपसिद्धिः हलन्तपुल्लिङ्गे 'हो ढः' - 'नामन्त्रिते समानाधकरणे सामान्यवचनम्' लिह, दुह, अनडवाह, किम्, इदम्, राजन्, पथिन्, तद्, अस्मद्, युष्मद्, अदस्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	हलन्तस्त्रीलिङ्गतः अव्ययान्तः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words	: 2 x 8 = 16

S. Pan
Chh

(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).

(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)

: 5 x 4 = 20

(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)

: 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

**Subject
Outcome**

1. शब्दरूपाणां सविभक्तिकं ज्ञानम्।
2. व्याकरणस्थविभिन्नसंज्ञानां (पारिभाषिकशब्दानाम्) ज्ञानं भवति।
3. नित्यलिङ्गवचनान्तशब्दानां परिचयो भवति।
4. शास्त्रस्थमूलपङ्क्तीनां सटीकं बोधो भवति।

सहायकग्रन्थाः

1. सिद्धान्तकौमुदी 'बालमनोरमा'-व्याख्यासमलङ्कृता (खण्ड:-1), श्रीभट्टोजिदीक्षितः, चौखम्बा-सुरभारती-प्रकाशन, वाराणसी; 1998
2. सिद्धान्तकौमुदी (लक्ष्मी), (प्रथमोऽंशः); श्रीसभापति-शर्मोपाध्यायः/ श्रीबालकृष्णपञ्चोली, मोतीलालबनारसीदासः, वाराणसी; 1966
3. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, तत्त्वबोधिनी-बालमनोरमा-शेखरव्याख्यात्रयविराजिता; सम्पादकः- गुरुप्रसादशास्त्री, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी, 2012
4. सिद्धान्तकौमुदी (तत्त्वबोधिनी), श्रीभट्टोजिदीक्षितः, श्रीलालबहादुरशास्त्री-राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्, नवदेहली; 2009

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- व्याकरणम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VYAKARAN
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	व्याकरणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी	Total Credits	4
Paper No	Major Paper-IV	कालांशः -	60
Name of the Test book :- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (स्त्रीप्रत्ययः कारकञ्च)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
मुख्यविषयः (CORE - I) PAPER - IV (Hons.)	प्रथमैक्यम्	स्त्रियाम्(453) – केवलमामकभागधेयपापापरसमानार्थकृतसुम ङ्गलभेषजाच्च (488)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	अन्तर्वत्पतिवतोर्नुक् (489) – यूनस्तिः(531)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	प्रातिपदिकार्थलिङ्गपरिमाणवचनमात्रे प्रथमा(532) – गत्यर्थाकर्मणि द्वितीयाचतुर्थ्यौ चेष्टायामनध्वनि(585)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	ध्रुवमपायेऽपादानम्(586) – विभाषा कृञि(646)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

<p>(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).</p> <p>(iii) Short type- Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20</p> <p>(iv) Long type- Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32</p> <p>(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.</p>	
Subject Outcome	<ol style="list-style-type: none"> 1. लिङ्गविषयकविशिष्टज्ञानं भवति। 2. लिङ्गानुसारं प्रत्ययानां परिचयो भवति। 3. प्रयुक्तभाषाकौशलाभिवृद्धिः। 4. विभक्तीनां वैचित्र्यार्थः अवबुध्यते।
सहायकग्रन्थाः	<ol style="list-style-type: none"> 1. सिद्धान्तकौमुदी (लक्ष्मी), (प्रथमोऽंशः); श्रीसभापति-शर्मोपाध्यायः/ श्रीबालकृष्णपञ्चोली, मोतीलालबनारसीदासः, वाराणसी; 1966 2. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, तत्त्वबोधिनी-बालमनोरमा-शेखरव्याख्यात्रयविराजिता; सम्पादकः- गुरुप्रसादशास्त्री, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी, 2012 3. सिद्धान्तकौमुदी (तत्त्वबोधिनी), श्रीभट्टोजिदीक्षितः, श्रीलालबहादुरशास्त्रि- राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्, नवदेहली; 2009 4. सिद्धान्तकौमुदी 'बालमनोरमा'-व्याख्यासमलङ्कृता (खण्डः-1), श्रीभट्टोजिदीक्षितः, चौखम्बा-सुरभारती-प्रकाशन, वाराणसी; 1998

गौणविषय :

(CORE - III)

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- अद्वैतवेदान्तविभागः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ADVAITA VEDANTA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	अद्वैतवेदान्तः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	अद्वैतवेदान्तसैद्धान्तिकेतिहासः	Total Credits -	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-I	कालांशः -	60
Name Of the Test book :- अद्वैतवेदान्तसैद्धान्तिकेतिहासः ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - I (Pass)	1	अद्वैतवेदान्तस्य परिचयः । क) वेदान्तशब्दार्थनिरूपणम् । ख) वेदान्तस्य उत्पत्तिः विकासश्च । ग) अद्वैतवेदान्तस्य वैशिष्ट्यं अद्वैतवेदान्तगुरुपरम्परा ।	1	20+5	15 Hrs
	2	अद्वैतवेदान्ते आचार्याः - आचार्यशङ्करः, आचार्यगौडपादः, आचार्यसुरेश्वरः, आचार्यपद्मपादः, आचार्यहस्तामलकः, आचार्यत्रोटकः, वाचस्पतिमिश्रः, सर्वज्ञात्ममुनिः ।	1	20+5	15 Hrs
	3	अद्वैतवेदान्तस्य प्रमेयाः- ब्रह्म, माया, जीवः, मोक्षः, अविद्या ।	1	20+5	15 Hrs
	4	अद्वैतवेदान्ते पारिभाषिकशब्दानां परिचयः- अन्तःकरणम्, पञ्चीकरणम्, अखण्डार्थत्वम्, श्रवणम्, मननम्, निदिध्यासनम्, समाधिः, वैराग्यम्, पञ्चकोशाः, परमानन्दः, परमशान्तिः, अपरोक्षानुभूतिः, स्थूलशरीरम्, सूक्ष्मशरीरम्, कारणशरीरम्, तुरीयचैतन्यम्, जाग्रदाद्यवस्था संवित्।	1	20+5	15 Hrs

S. P.
Chh

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	1-वेदान्तशब्दार्थज्ञानं भवति । 2-वेदान्तस्य उत्पत्तिः विकासश्च ज्ञायते । 3-वेदान्ताचार्याणां विषयज्ञानं भवति । 4- वेदान्ते पारिभाषिकशब्दानां ज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थः	1-शाङ्करवेदान्तकोशः सम्पूर्णानन्दविश्वविद्यालयः, वारणासी -1998 । 2- अद्वैतवेदान्तसाहित्येतिहासकोशः – तड्गस्वामीशर्मा – Madras University - 1980 । 3- अद्वैतवेदान्त इतिहास तथा सिद्धान्त, प्रो. राममूर्तिशर्मा, इष्टर्ण बुक् लिङ्कर्स नवदेहली ।

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- धर्मशास्त्रम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	DHARMASHASTRA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	धर्मशास्त्रम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	मनुस्मृतिः	Total Credits -	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-I	कालांशः -	60
Name of the Test book :- मनुस्मृतिः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - I (Pass)	प्रथमैक्यम्	स्नातकस्य वृत्तयः १. शिलोञ्छादिवृत्तयः २. आपदि जीवनकर्म ३. जीवनोपायाः ४. अतिथिलक्षणम्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	स्नातकस्य साधारणजीवनचर्या १. प्रेतधूमादिनिषेधः २. मल-भोजन-नग्न-शयननिषेधः ३. उपाकर्म-उत्सर्जनादिवेदव्रतपालनीयं कर्म ४. परदारसंपर्कनिषेधः	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	स्नातकस्य कर्तव्याकर्तव्यानि १. परवशकर्मत्यागकार्यः २. पूर्वाह्ने स्नानपूजादिकार्यम् ३. प्रतिग्रहनिन्दा ४. हिंसानिषेधः ५. आत्मावमानननिषेधः	1	20+5	15 Hrs

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

	चतुर्थैक्यम्	स्नातकस्य भोजननियमाः १. स्नातकधर्माः २. अभोज्यान्नम् ३. वेदादिशास्त्रप्रचारप्रसारप्रशंसा ४. ब्रह्मध्यानम्	1	20+5	15 Hrs
Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04). (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12 (All are compulsory) (Each Unit 03 questions). (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16 (Each Unit 02 questions) (All are compulsory). (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20 (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32 (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.					
Out Come	(i) स्नातकव्रते ग्रहणीयता अग्रहणीयता अत्र सूच्यते । (ii) प्रतिक्रियात्मकं कार्यं परिवेशदूषकञ्च कार्यं वर्जनीयम् । (iii) समाजस्य उन्नतये स्नातकस्य भूमिका सूचिता । (iv) आहारानुसारं मनः प्रकाशयते । मनसः शिवसङ्कल्पात्मकता उचिताहारद्वारा सम्भवति ।				
सहायकग्रन्थः	(i) मनुस्मृतिः - चतुर्थोऽध्यायः - चौखम्बासुरभारतीप्रकाशन, वाराणसी ।				

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- ज्योतिषम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	JYOTISHA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	ज्योतिषम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	लघुपाराशरी, मध्यपाराशरी	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-I	कालांशः -	60
Name of the Test book :- लघुपाराशरी, मध्यपाराशरी			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - I (Pass)	प्रथमैक्यम्	लघुपाराशर्याः प्रथमद्वितीयतृतीयाध्यायाः (सोदाहरणम्)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	लघुपाराशर्याः चतुर्थपञ्चमाध्यायौ (सोदाहरणम्)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	मध्यपाराशर्याः प्रारम्भतः पञ्चमाध्यायपर्यन्तम् (सोदाहरणम्)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	मध्यपाराशर्याः षष्ठाध्यायतः समाप्तिं यावत् (सोदाहरणम्)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
 (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	जातकज्ञानं भविष्यति । फलादेशज्ञानं भविष्यति ।
सहायकग्रन्थः	लघुपाराशरी मध्यपराशरी

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year**शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- कर्मकाण्डम्**

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	KARMAKANDA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	कर्मकाण्डम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	दानमयूखः	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-I	कालांशः -	60
Name of the Test book :- दानमयूखः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - I (Pass)	प्रथमैक्यम्	प्रारम्भात् ग्रहपूजाविधिपर्यन्तम्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	पुण्याहवाचनात् हिरण्यगर्भप्रयोगपर्यन्तम्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	ब्रह्माण्डदानादारभ्य महीदानविधिपर्यन्तम्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	गृहदानादारभ्य शिखरदानविधिपर्यन्तम्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

Out Come	(i) कर्मकाण्डगतमन्त्राणाम् अर्थज्ञानं भवति । (ii) कर्मकाण्डे मन्त्राणां प्रयोगज्ञानं भवति । (iii) भारतीयसंस्कृतकर्मकाण्डस्य महत्त्वं ज्ञास्यति । (iv) सारल्येन कर्मकाण्डविधेः ज्ञानं भवति ।
सहायकग्रन्थः	(i) दानमयूखः - नीलकण्ठभट्टकृतः, चौखम्बाप्रकाशनम्, वाराणसी ।

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- न्यायः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	NYAYA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	न्यायः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	तर्कामृतम्	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-I	कालांशः -	60
Name of the Test book :- तर्कामृतम्			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - I (Pass)	प्रथमैक्यम्	प्रमानिरूपणादारभ्य व्याप्तिनिरूपणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	पक्षतानिरूपणादारभ्य उपाधिनिरूपणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	हेत्वाभासनिरूपणादारभ्य शाब्दबोधप्रक्रियानिरूपणान्तम्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	लकारार्थनिरूपणादारभ्य ग्रन्थसमाप्तिं यावत्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20

S. P. ...
Chh

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

(iv) Long type- Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Out Come	<p>(i) प्रमाणप्रमेययोः ज्ञानं भवति ।</p> <p>(ii) अस्य पत्रस्य अध्ययनेन पदार्थस्वरूपं ज्ञात्वा उपरितनग्रन्थाध्ययनाय सामर्थ्यं प्राप्नोति ।</p>
सहायकग्रन्थः	<p>i) तर्कामृतम्, डा.ग.जयमाणिक्यशास्त्री, शारदाप्रकाशन, वाराणसी ।</p> <p>(ii) तर्कामृतम्, प्रो. पीयूषकान्तदीक्षित, नागपब्लिशर्स, नई दिल्ली ।</p> <p>(iii) तर्कामृतम्, प्रो. आज्ञेयशास्त्री, पद्मावती प्रकाशन, तिरुपति ।</p>

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- पुराणम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	PURAN
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	पुराणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	ब्रह्मपुराणम्, उत्कलीयतीर्थप्रसङ्गः, ४१-५२ अध्यायाः ।	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-I	कालांशः -	60
Name of the Test book :- ब्रह्मपुराणम्, उत्कलीयतीर्थप्रसङ्गः, ४१-५२ अध्यायाः ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - I (Pass)	प्रथमैक्यम्	ब्रह्मपुराणे ४१ - ४३ अध्यायाः	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	ब्रह्मपुराणे ४४ - ४६ अध्यायाः	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	ब्रह्मपुराणे ४७ - ४९ अध्यायाः	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	ब्रह्मपुराणे ५० - ५२ अध्यायाः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units - 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 8 x 4 = 32

Subject	Outcome
---------	---------

- सहायकग्रन्थाः

- 59 | Page

S. P. Singh

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- साहित्यम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SAHITYA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	साहित्यम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	संस्कृतसाहित्यस्य इतिहासः	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-I	कालांशः -	60
Name of the Test book :- संस्कृतसाहित्यस्य इतिहासः			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - I (Pass)	प्रथमैक्यम्	पुराणलक्षणम्, पुराणानाम् आवश्यकता, पुराणभेदाः, तेषां सामान्यपरिचयश्च।	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	कविपरिचयः - अश्वघोषः, कुमारदासः, क्षेमेन्द्रः, पण्डितराजजगन्नाथः, भोजराजः, धनपालः।	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	काव्यपरिचयः - राजतरङ्गिणी, कुमारपालचरितम्, अमरुशतकम्, आर्यासप्तशती, सूर्यशतकम्, शङ्कराचार्यस्तोत्राणि।	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	आलङ्कारिकाणां परिचयः - भामहः, दण्डी, वामनः, आनन्दवर्धनः, मम्मटः, कुन्तकः।	1	20+5	15 Hrs

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	<p>१. छात्राणांसंस्कृतसाहित्येतिहासस्योपरि सामान्यज्ञानं भवति ।</p> <p>२. पुराणानां विषये सम्यक् ज्ञानं भवति ।</p> <p>३. पण्डितराजजगन्नाथक्षेमेन्द्रादयः इति कवीनां विषये छात्राःजानन्ति ।</p>
सहायकग्रन्थाः	<p>(१) संस्कृतसाहित्यस्य इतिहासः - रामचन्द्रमिश्रः, चौखम्बाविद्याभवन, वाराणसी, प्रथमसंस्करण, संवत्-२०२७</p> <p>(२) संस्कृत साहित्य काइतिहास - आचार्यबलदेव उपाध्याय, शारदानिकेतन, वाराणसी, पुनर्मुद्रण - २००१</p> <p>(३) संस्कृत साहित्य काइतिहास - डॉ. उमाशङ्करशर्मा “ऋषि”, चौखम्बाभारती अकादमी, वाराणसी, पुनर्मुद्रित - २०१६</p> <p>(४) ସଂସ୍କୃତସାହିତ୍ୟର ଇତିହାସ - ପ୍ରୋ. ହରେକୃଷ୍ଣ ଶତପଥୀ, ବିତାତନବଳ, କଟକ, ଓଡ଼ିଶା ସଂସ୍କରଣ - ୨୦୧୪ ୨୦୧୬</p> <p>(5) अलङ्कारशास्त्रस्येतिहासः - प्रो. केतकीनायकः, सांविदीप्रकाशनम्, पुरी, प्रथमप्रकाशनम् - १९९७</p>

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- सर्वदर्शनम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	SARVADARSHAN
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	सर्वदर्शनम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	तर्कभाषा (प्रमेयप्रकरणतः ग्रन्थान्तं यावत्)	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-I	कालांशः -	60
Name of the Test book :- तर्कभाषा (प्रमेयप्रकरणतः ग्रन्थान्तं यावत्)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - I (Pass)	प्रथमैक्यम्	आदितः द्रव्यनिरूपणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	गुणनिरूपणात् सामान्यनिरूपणं यावत्	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	विशेषनिरूपणात् प्रमेयान्तं (अपवर्गं) यावत्	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	संशयनिरूपणात् ग्रन्थान्तं यावत्	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 8 x 4 = 32

1180

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	<ol style="list-style-type: none"> 1. द्वादशप्रमेयाणां सम्यग्ज्ञानं भवति । 2. आत्मपरमात्मज्ञानं भवति । 3. पुनर्जन्मविषये विश्वासो भवति । 4. बुद्धिवाद-वस्तुवाद-विज्ञानवादविषये च सम्यगवधारणा भवति ।
सहायकग्रन्थाः	<ol style="list-style-type: none"> 1. तर्कभाषा, केशवमिश्रप्रणीता, चौखम्बा पब्लिकेशन्स, दिल्ली 2. तर्कभाषा, व्या. श्रीवदरीनाथ शुक्ल, मोतीलाल बनारसीदास, वाराणसी 3. न्यायवैशेषिक दर्शनसार (ओडिआ), डॉ. प्रदीपनन्दः, वैदिकपुस्तकालयः, भुवनेश्वरम् 4. A Graphic Representation of Nyaya Sutram, Prof. P.M. Pattanayak, Sambidi Prakashan, Puri

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- वेदः

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VEDA
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	वेदः	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-I	कालांशः -	60
Name of the Test book :- वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः ।			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - I (Pass)	प्रथमैक्यम्	संहिताभागस्य परिचयः - ऋक्, यजुः	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	संहिताभागस्य परिचयः - साम, अथर्वः	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	ब्राह्मणसाहित्यस्य परिचयः	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	आरण्यकसाहित्यस्य परिचयः	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	<ol style="list-style-type: none"> 1. वैदिकयुगस्य राज्ञः प्रजानां च कर्मविषये ज्ञानं स्वीकृत्य साम्प्रतिकसमये तेषामुपयोगिताविषये छात्राः चिन्तयिष्यन्ति । 2. वैदिकयुगस्य राजतन्त्रस्य विविधस्वरूपविषयकं ज्ञानं स्वीकृत्य साम्प्रतिकसमाजस्य कृते दिङ्निर्देशं करिष्यन्ति। 3. छात्राः वैदिकप्रजातान्त्रिकव्यवस्थायाः ज्ञानं प्राप्स्यन्ति । 4. उपनिषदामध्ययनेन वैदिकाध्यात्मसिद्धान्तानां ज्ञानं लभन्ते। 5. वैदिकदिङ्निर्देशमाध्यमेन लोकव्यवहारजन्यज्ञानं प्राप्स्यन्ति ।
सहायकग्रन्थाः	<ol style="list-style-type: none"> १. वैदिक साहित्य और संस्कृति, आचार्य बलदेव उपाध्याय, शारदा संस्थान, 37 बी., रवीन्द्रपुरी, दुर्गाकुण्ड, वाराणसी 221005 । २. वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः, आचार्यजगदीशचन्द्रमिश्रः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी । ३. वैदिक साहित्य और संस्कृति, वाचस्पति गैरोला, चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान, 38 यू. ए., जवाहरनगर, बंगालो रोड, दिल्ली 110007 । ४. वेद परिचय, कृष्णलाल, हिन्दी माध्यम कार्यान्वय निदेशालय, दिल्ली विश्वविद्यालय। ५. <i>A History of Indian Literature</i>, ed. by Jan Gonda, Vol.I, Fasc. 1, Vedic Literature [Fasc. 1 : J. Gonda – Vedic Literature <ol style="list-style-type: none"> i. P. Rolland – Ritual Sutras ii. J. Varenne – Upanisads] b. Originally published at Otto Harrassowitz, Wiesbaden, Germany. ६. <i>Vedic Literature</i> (Occasional Paper), Kireet Joshi, Rashtriya Veda Vidya Pratishthan, New Delhi. ७. वेद का अर्थ (Meaning of the Veda) [both in Hindi and English], Jagannath Vedalkar, Rashtriya Veda Vidya Pratishthan, New Delhi. ८. <i>Vedic Mythology</i>, A. A. Macdonell, MLBD, Delhi. ९. वैदिक माइथोलोजी (वैदिक पुराकथाशास्त्र), हिन्दी अनुवादक – रामकुमार राय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी 221001 ।

१०. *Vedic Mythology*, Vol. I & II, Alfred Hilebrandt, (Eng.) S. Rajeswar Sharma, MLBD, Delhi.
११. *Rgvedic Legends through Ages*, H. L. Hariyappa, Deccan College, Poona.
१२. *A History of Indian Literature*, Vol. I, M. Winternitz, (Eng. Trans.) V. Srinivasa Sarma, MLBD, Delhi.
१३. *A Comprehensive History of Vedic Literature (Brahmana and Aranayaka Works)*, Satya Shrava, Pranava Prakashan, 1/28, Panjabi Bagh, New Delhi 110026.
१४. वैदिक वाङ्मय का इतिहास (तीन भाग), पं सत्यश्रवा ।
१५. भारतवर्ष का बृहद् इतिहास (प्रथम तथा द्वितीय भाग), संपादक – सत्यश्रवा, प्रणव प्रकाशन, मकान नं 1, मार्ग 28, पूर्वी पंजाबी बाग, नई दिल्ली 110026 ।
१६. अमृतसन्दोह (सम्पादित पुस्तक), मानसिंह, निर्मल पब्लिकेशन, दिल्ली 110094 ।
१७. कल्याण-वेद-कथाङ्क, गीताप्रेस, गोरखपुर ।
१८. वैदिक संहिताओं में नारी, डा. मालती शर्मा, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी ।
१९. *Vedic Heritage*, Ram Gopal, Spellbound Publications Pvt. Ltd., 177/28, Medical Mor, Model Town, Rohtak, Haryana 124001.
२०. *The Vedic Language and Exegesis*, Ram Gopal, Spellbound Publications Pvt. Ltd., 177/28, Medical Mor, Model Town, Rohtak, Haryana 124001.
२१. *The Religion of the Rgveda*, H. D. Grisworld, MLBD, 41 U. A., Bungalow Road, Jawahar Nagar, Delhi 110007.
२२. *The Religion and Philosophy of the Vedas and Upanisads* (Vol. 31 & 32), A. B. Keith, MLBD, Delhi.
२३. *The Rig Veda and the History of India* (Rig Veda Bharata Itihas), David Frawley (Vamadeva Shastri), Aditya Prakashan, 2/18, Ansari Road, New Delhi 110002.
२४. *Vedic Symbolism*, Prof. Satya Prakash Singh, Maharshi Sandipani Rashtriya Veda Vidya Pratishthan, 36, Tuglakabad Institutional Area, New Delhi 110062.

शास्त्री - प्रथमवर्षम् (2nd Semester)- व्याकरणम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	VYAKARAN
Semester	2	सत्रम्	2
Subject	व्याकरणम्	गुणभारः -	100(80+20)
Subject Name	वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-I	कालांशः -	60
Name of the Test book :- वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (पञ्चसन्ध्यन्तः भागः)			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
गौणविषयः (CORE - III) PAPER - I (Pass)	प्रथमैक्यम्	सञ्ज्ञा-परिभाषा-प्रकरणे (सूत्रसंख्या: वर्जयित्वा – ८, ११, १९, २०, २१, २३, २६, ४६)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	अच्सन्धिः प्रकृतिभावश्च (सूत्रसंख्या: वर्जयित्वा – ५५, ५६, ५७, ५८, ८१, ८२, ८३)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	हल्सन्धिः	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	विसर्गसन्धिः स्वादिसन्धिश्च	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words	: 2 x 8 = 16

(175)

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).

- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

**Subject
Outcome**

1. शास्त्रस्थपङ्क्तीनां विच्छेदपुरःसरं ज्ञानम्।
2. साधुवाक्यसंरचनाकौशलाभिवृद्धिः।
3. समुचितोच्चारणकौशलाभिवृद्धिः।
4. सन्धिनियमानां सूत्रोदाहरणपुरःसरं ज्ञानम्।

सहायकग्रन्थाः

1. वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, तत्त्वबोधिनी-बालमनोरमा-शेखरव्याख्यात्रयविराजिता;
सम्पादकः- गुरुप्रसादशास्त्री, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी, 2012
2. सिद्धान्तकौमुदी (तत्त्वबोधिनी), श्रीभट्टोजिदीक्षितः, श्रीलालबहादुरशास्त्रि-
राष्ट्रियसंस्कृतविद्यापीठम्, नवदेहली; 2009
3. सिद्धान्तकौमुदी (लक्ष्मी), (प्रथमोऽंशः); श्रीसभापति-शर्मोपाध्यायः/
श्रीबालकृष्णपञ्चोली, मोतीलालबनारसीदासः, वाराणसी; 1966
4. सिद्धान्तकौमुदी 'बालमनोरमा'-व्याख्यासमलङ्कृता (खण्डः-1), श्रीभट्टोजिदीक्षितः,
चौखम्बा-सुरभारती-प्रकाशन, वाराणसी; 1998

ଶାସ୍ତ୍ରୀ - ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ (2nd Semester) - ଓଡ଼ିଆ (ODIA)

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ଓଡ଼ିଆ (ODIA)
Semester	2	ସମ୍ପର୍କ	2
Subject	ଓଡ଼ିଆ	Marks	100(80+20)
Subject Name	ସାହିତ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ	Total Credits	4
Paper No	CORE - III Minor Paper-I	Hours	60
Name of the Test book :- ସାହିତ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ			

ପାଠ୍ୟ	ଏକକ	ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ବିବରଣୀ	କ୍ରେଡିଟ୍	ଆଙ୍କ	ସମୟ
ଗୌଣ ବିଷୟ (CORE - III) PAPER - I (Pass)	୧ମ ଏକକ	କାବ୍ୟ, ମହାକାବ୍ୟ ଓ କବିତାର ସଂଜ୍ଞା, ସ୍ୱରୂପ ଏବଂ ପ୍ରକାରଭେଦ ।	୧	୨୦ + ୫	୧୫ ଘଂଟା
	୨ୟ ଏକକ	(କ) ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଉନ୍ନେଷ ଓ ପୃଷ୍ଠଭୂମି (ନବଜାଗରଣ, ଭାଷା ସୁରକ୍ଷା ଆନ୍ଦୋଳନ, ଓଡ଼ିଆ ଅସ୍ଥିତାର ରକ୍ଷା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ନତ୍ତ୍ୱିକାର ପ୍ରକାଶନ ଓ ଅନୁବାଦ) (ଖ) ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ କଥା ସାହିତ୍ୟର ଉନ୍ନେଷ ଓ ବିକାଶ (ସ୍ୱାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରେକ୍ଷାପଟ୍ଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ଗଳ୍ପ ଓ ଉପନ୍ୟାସ) • ପ୍ରକାରମୋହନ ସେନାପତିକ - “ରୋବତୀ” • ଉମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ସରକାରକ - “ପଦ୍ମନାକା”	୧	୨୦ + ୫	୧୫ ଘଂଟା

173

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

୩ୟ ଏକକ	ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ନାଟ୍ୟ ସାହିତ୍ୟର ଉନ୍ନେଶ ଏବଂ ଏହାର ଆଜିକାଲି ଓ ଆଗାମୀ ପରିପାଟୀ । • ଜଗମୋହନ ଲାଲ୍‌କ “ବାବାଜୀ” • ଏକାଙ୍କିକାର ସଂଜ୍ଞା, ସ୍ୱରୂପ ଓ ପ୍ରକାରଭେଦ ବିଶ୍ଳେଷଣ	୧	୨୦ + ୫	୧୫ ଘଂଟା
୪ର୍ଥ ଏକକ	ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ଗଦ୍ୟ ସାହିତ୍ୟର ବିବିଧ ସ୍ୱରୂପ (ପ୍ରବନ୍ଧ, ଭ୍ରମଣ ସାହିତ୍ୟ, ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ, ଜୀବନୀ, ଆତ୍ମ ଜୀବନୀ)	୧	୨୦ + ୫	୧୫ ଘଂଟା

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will
conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and
Assignment / Presentation.

ସାହିତ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ (Subject Outcome)	ସାହିତ୍ୟର ବିବିଧରୂପ ର ସମାହାର । କାବ୍ୟ, କବିତା, ଗଳ୍ପ, ଉପନ୍ୟାସ, ନାଟକ, ଏକାଙ୍କିକା ଏବଂ ଗଦ୍ୟ ସାହିତ୍ୟର ବିବିଧରୂପ ସାହିତ୍ୟକୁ ପରିଚିତ କରିବ । ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀମାନେ ସାହିତ୍ୟର ସେହି ରୂପଗତ ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ଓ ତା’ର ଚାତୁରିକ ଦିଗ ଉପରେ ଅବଗତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ପଡ଼଼ି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ତତ୍ ସଂପର୍କରେ ଧାରଣା ପ୍ରଦାନ କରିବ ।
ସହାୟକ	୧. ସାହିତ୍ୟର ସମ୍ବିଧାନ – ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି, ଖୁର୍ଦ୍ଧା ଶ୍ରୀକାନ୍ତ, ସେକ୍ଟର ୦୭, କଟକ ।

S. P. ...
Ch...

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

ପ୍ରତ୍ନସ୍ମୃତି	<p>୨. ସାହିତ୍ୟର ସୂତ୍ରାଘତ – ବିଭୂତି ପଟ୍ଟନାୟକ, ନାଲନ୍ଦା, ବିନୋଦବିହାରୀ, କଟକ, ୨୦୧୦ ।</p> <p>୩. ସାହିତ୍ୟର ଗୁପ୍ତରେଖ – ନୀଳାଦ୍ରି ଭୂଷଣ ହରିଚନ୍ଦନ, ବାଳକୃଷ୍ଣ ବେହେରା, ବିଦ୍ୟାପୁର, ବାଲୁବଜାର, କଟକ, ୨୦୧୮ ।</p> <p>୪. ସାହିତ୍ୟର ଢାଳପତ୍ର – ସୁରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ମହାନ୍ତ, ପ୍ରେସ୍‌ସ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, କଟକ, ୨୦୧୮ ।</p> <p>୫. ପ୍ରାଚ୍ୟ ଓ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଚରଣ (ସାହିତ୍ୟ ଚରଣ) – ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାମୟୀ ପ୍ରଧାନ, ପ୍ରେସ୍‌ସ ପବ୍ଲିକେଶନ୍, କଟକ, ୨୦୧୯ ।</p> <p>୬. ସାହିତ୍ୟ ଗଠନର ରୀତି – ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣ ସାମଲ, ପ୍ରେସ୍‌ସ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, କଟକ ।</p>
--------------	---

1171

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

बहु-विषयक Multidisciplinary

72 | Page

S.P.

Shastri (B.A.) – First Year (2nd Semester)
Multidisciplinary - Economics

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Department	Economics
Semester	2	Paper	2
Subject	Economics	Marks	100(80+20)
Subject Name	Economics	Total Credits	3
Paper No	Multidisciplinary - II	Hours	60
Name of the Test book :- Indian Economy			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGH TAGE	TIME
PAPER - II	UNIT - I	Basic characteristics: Basic characteristics of Indian economy. A planned developing economy. Impact of British colonial rule on the Indian economy. Structural change and occupational structure in Indian economy.	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	Agriculture and its problem : Role of agriculture, low agricultural productivity, land reforms in India. New agricultural strategy- Green revolution and its features	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	Industrial Development : Importance of industrialization, types of industries, industrial policies in India, Make in India	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	Aim and objectives of 5 year plan, causes and effect of poverty, unemployment of India.	20 + 5	15 Hrs

169

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will
conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and
Assignment / Presentation.

Subject Outcome	It helps to know the subjects that includes a wide range of topics starting from the economic condition of British India. After independence economic policy, agriculture, industrialization will equip people to make better decisions and solve more problems.
------------------------	--

Reference	1. Indian Economy By Dr. P.K. Dhar (Kalyani Publishers) 2. Indian Economy, By M. Trehan, R. Trehan, (V.K. Global Publication)
------------------	--

N.B. : Students are allowed to write in the languages either in English or in Odia.

Shastri (B.A.) – First Year (2nd Semester)
Multidisciplinary - Educational Psychology

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Department	Education
Semester	2	Paper	2
Subject	Education	Marks	100(80+20)
Subject Name	Educational Psychology	Total Credits	3
Paper No	Multidisciplinary - II	Hours	60
Name of the Test book :- Educational Psychology			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGH TAGE	TIME
PAPER - II	UNIT - I	Nature and role of educational Psychology 1. Introduction to psychology and its branches. 2. Meaning, Nature and scope of educational Psychology. 3. Relevance of educational Psychology to the teacher. 4. Methods of Educational Psychology – Introspection, Observation, Experimental and Case study.	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	Motivation 1. Concept of motivation. 2. Theories of motivation 3. Motivational factors in Sanskrit list. (i) Psycho-analytical theory. (ii) Institive theory (iii) Need theory	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	Growth and Development of Learner 1. Concept of Growth and Development. 2. Difference between Growth and Development. 3. Stages of development – Physical,	20 + 5	15 Hrs

		Social, emotional and Mental		
	UNIT - IV	Learning 1. Concept of Learning 2. Factors affecting Learning 3. Learning Theories – Thorndike, Trial & Error, Pavlov, Kohler Insight Theory, Classical conditioning Theory.	20 + 5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	By imparting the subject oriented contexts of the paper it is both useful for the teacher and taught in orders to create inquisitiveness and psychological traits used in classrooms.
Reference	1. Educational Psychology- S.K. Mangal 2. Foundation of Educational psychology – N.K. Dutta 3. Siksha Manovijnanam – B.P. S. Srinivas 4. Educational Psychology, Murali Dash, M.N. Dash 5. Siksha Manovijnanam, K.G. Rastogi 6. B.B. Panda 7. Dr. Damodar Mohapatra

N.B. : Students are allowed to write in the languages either in English or in Odia.

Shastri (B.A.) – First Year (2nd Semester)

Multidisciplinary –

Socio-Cultural History of Mediaval India

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	History
Semester	2	Paper	2
Subject	History	Marks	100(80+20)
Subject Name	Socio-Cultural History of Mediaval India	Total Credits	3
Paper No	Multidisciplinary - II	Hours	60
Name of the Test book :- Socio-Cultural History of Mediaval India			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGHTAGE	TIME
PAPER - II	UNIT - I	Impact of Islam on Indian culture	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	Bhakti Movement – in 15 th & 16 th Century Kabir, Nanak & Chaitanya.	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	Renaissance in the 19 th century (Raja Rammohan Ray, Dayananda Saraswati, Ramakrishna Paramahansa	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	1. Religious tolerance and suth-i-kul / Sufi mystical and Intelectual inverventions. 2. Art and Architecture. 3. Mughal and Rajput paintings : Themes and Perspectives	20 + 5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).

1165

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	<ol style="list-style-type: none"> 1. To create binding contact with country's freedom movement, conscious awareness of one's role and responsibilities in a changing world. 2. To enstall a deep-rooted pride in being Indian, not only in thought, but also in spirit, intellect and deeds. 3. To study specialized area of interest at a deep level, and also develop characted, ethical and constitutional, values, intellectual. 4. To promote global study destination.
Reference	<ol style="list-style-type: none"> 1. Socio- Cultural History of India, By Dr. J.N. Pattnaik / Dr. N.R. Pattnaik. 2. Socio-Cultural History of India, By Dr. M.N. Das. 3. R.P. Tripathi- Rise and Fall of the Mughai Empire. 4. ଭାରତର ସାମାଜିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଇତିହାସ, ଡ. ଜଗନ୍ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ । 5. ଭାରତର ସାମାଜିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଇତିହାସ, ଡ. ମନୁଥନାଥ ଦାସ ।
N.B. : Students are allowed to write in the languages either in English or in Odia.	

Shastri (B.A.) – First Year (2nd Semester)

Multidisciplinary – Political Science

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	Political Science
Semester	2	Paper	2
Subject	Political Science	Marks	100(80+20)
Subject Name	Comparative Government & Politics	Total Credits	3
Paper No	Multidisciplinary - II	Hours	60
Name of the Test book :- Comparative Government & Politics			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGH TAGE	TIME
PAPER - II	UNIT - I	1. Comparative Politics, Defination, Development, Nature and Scope. 2. Approaches / Methods of the study of Comparative Politics.	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	Comparing Regimes : Authoritarian and Democratic	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	Classification of Political System 1. Parliamentary and presidential: UK and USA. 2. Federal and Unitary : Canada and China	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	Party System : One Party, Two-Party, Multi-Party systems : China, UK and India.	20 + 5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16

163

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	This subject will help students to know about Major Political System and Constitution of World.
Reference	1. Comparative Government and Politics, Author – Gourang Charan Nayak & Ratnakar Ray, Publisher – Kalyani 2. Comparative Government and Politics, Author – Ramakanta Rout, Publisher – Kitab Mahal.
N.B. : Students are allowed to write in the languages either in English or in Odia.	

Shastri (B.A.) – First Year (2nd Semester)
Multidisciplinary – Vedic Sanskruti (ବୈଦିକ ସଂସ୍କୃତି)

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Department	Veda
Semester	2	Paper	2
Subject	Veda	Marks	100(80+20)
Subject Name	Vaidica Sanskruti ବୈଦିକ ସଂସ୍କୃତି	Total Credits	3
Paper No	Multidisciplinary - II	Hours	60
Name of the Test book :- ବୈଦିକ ସଂସ୍କୃତି			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGH TAGE	TIME
PAPER - II	UNIT - I	ବୈଦିକ ଧର୍ମ ଓ ଯଜ୍ଞ	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	ବୈଦିକ ଗୁରୁ-ଶିଷ୍ୟ ପରମ୍ପରା ଓ ଶିକ୍ଷା ପରିବେଶ	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	ବୈଦିକ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ (କ) ବାହ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ (ଫ) ମହାଭୂତ ଚତୁର୍ଦ୍ଦ (ଖ) ଚିତ୍ତବୃତ୍ତି ଓ ଆନ୍ତରିକ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	ସାବିତ୍ରୀ / ଗାୟତ୍ରୀ ଉପାସନା : ଏକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ	20 + 5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16

S. Par
Ch

- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	<p>୧. ମହାନାୟ ଉଦାର ଓ ଉଦାତ୍ତ ବୈଦିକ ସଂସ୍କୃତିର ମହତ୍ତ୍ୱ ବାତର୍ତ୍ତା ଓ ପ୍ରଚୋଦନରେ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଯୁବବର୍ଗ ଅନୁପ୍ରେରିତ ହେବା ଉଚିତ୍ ।</p> <p>୨. ବୈଦିକ ବୈଶ୍ୱିକ, ଐକ୍ୟ ଓ ସାଂଗଠନିକ ଚିନ୍ତାଧାରା ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାଜରେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ।</p> <p>୩. ମାନବିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ, ବିଶ୍ୱଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ଓ ସମତ୍ୱର ଚିନ୍ତାଧାରା ବୈଦିକ ସଂସ୍କୃତିର ଏକ ସାର୍ବକାଳୀନ ଅବଦାନ ।</p> <p>୪. ମାନସିକ ଏକାଗ୍ରତା, ଚିତ୍ତ ବୃତ୍ତି ଗୁଡିକର ଉଚ୍ଚ କର୍ମରେ ନିୟୋଜନ, ଶୁଦ୍ଧ ଓ ସିଦ୍ଧ ସଂକଳିତ ହେବା ନିମିତ୍ତ ବୈଦିକ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅଭିପ୍ରେରଣା ପ୍ରଣିଧାନ ଯୋଗ୍ୟ ।</p> <p>୫. ମନର ଭାବମୁତ୍ତକୁ ଦେବତା ରୂପରେ ପରିକଳ୍ପନା ଏକ ଚେତନୋତ୍ତର ମାନବର ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଭିତ୍ତିଭୂମି ।</p>
Reference	<p>୧. ବୈଦିକ ତଥ୍ୟର ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ, ଲେ- ଡା. ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ପାଢୀ, ସରକାରୀ ବିଜ୍ଞାନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଛତ୍ରପୁର (ଗଞ୍ଜାମ), ପ୍ରକାଶକ – ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ ଓ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥା, ପୁସ୍ତକ ଭବନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।</p> <p>୨. ବୈଦିକ ତଥ୍ୟର ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ (ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ), ଲେ- ଡା. ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ପାଢୀ, ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ସରକାରୀ ବିଜ୍ଞାନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଛତ୍ରପୁର (ଗଞ୍ଜାମ), ପ୍ରକାଶକ – ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ ଓ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥା, ପୁସ୍ତକ ଭବନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।</p>

୩. ବୈଦିକ ତଥ୍ୟର ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ (ଦୃତୀୟ ଭାଗ), ଲେ- ଡା. ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ପାଢୀ, ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ସରକାରୀ ବିଜ୍ଞାନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଛତ୍ରପୁର (ଗଞ୍ଜାମ), ପ୍ରକାଶକ - ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ ଓ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥା, ପୁସ୍ତକ ଭବନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

୪. Vedic Heritage, Ram Gopal, Spellbound Publications, Rohtak.

୫. ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି, ଲେ- ଡା. ଅଭିନବରାଜ ଦାଶ, ଗ୍ରନ୍ଥମନ୍ଦିର ।

୬. ସଂସ୍କୃତିର ପୃଷ୍ଠଭୂମି, ସଂକଳକ - କେଦାରନାଥ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଗ୍ରନ୍ଥ ମନ୍ଦିର ।

୭. वैदिक साहित्य और संस्कृति, पद्मभूषण आचार्य बलदेव उपाध्याय, परिष्कृत तथा परिवर्धित (पञ्चम संस्करण) पुनर्मुद्रण - १९९८ ।

୮. ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତ ଇତିହାସ, ଲେ- ଡା. ଜୟକୃଷ୍ଣ ସାମଲ, ପୂର୍ବତନ ଅଧ୍ୟାପକ, ଫକୀର ମୋହନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବାଲେଶ୍ୱର, ପ୍ରକାଶକ - ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ ଓ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥା, ପୁସ୍ତକ ଭବନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

୯. कर्मकाण्डसंस्कारविज्ञानम्, संपा- प्रो. अर्कनाथचौधरी, प्रकाशक - श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, राजेन्द्रभुवनरोड, वेरावलम्, ३६२२३३, गुजरातम्।

ବି.ଦ୍ର : ଏହି ବିଷୟକୁ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଓ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଲେଖିବେ ।

क्षमता वर्धक पाठ्यक्रम (AEC)

Shastri (B.A.) – First Year (2nd Semester)

AEC – English

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	English
Semester	2	Paper	Compulsory
Subject	English	Marks	100(80+20)
Subject Name	English	Total Credits	4
Paper No	AEC	Hours	60

PAPER	UNIT	TITLE	CREDIT	WEIGH TAGE	TIME
AEC (COMP.)	UNIT - I	1. Introduction 1. What is Communication? 2. Type of Communication? 3. What is business Communication? 4. Methods of business Communication? 2. Grammar 1. What is Grammar? 2. Why is English Communication essential & how to improve the skill. 3. How to improve English Speaking skill? 3. Indianism 1. How does Indianism affects our communication errors relating to Grammar vocabulary	1	20 + 5	15 Hrs

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

	UNIT - II	English Spoken versus written Communication 1. Nouns - Types of Nouns 2. Nouns - Number 3. Nouns - Gender 4. Countable uncountable nouns Pronouns 1. Types of Nouns Adjectives 1. Kinds of Adjective 2. Degree Comparison Adverbs 1. Kinds of Adverbs Preposition 1. Types of Preposition 2. Examples of Preposition	1	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	1. Reading Comprehension 2. Reading Comprehension : A birds eye view 3. Reading A-7 step process 4. Techniques to enhance students reading skills. 5. Types of Reading skills.	1	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	<i>Text to be studies (The following texts are available in the book Anthology of Prose & Poetry)</i> Prose 1. Decoding News Paper 2. Pleasures of Ignorance	1	20 + 5	15 Hrs

S. Pan
Chib

156

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

		3. Playing the English Gentleman 4. Life Style English 5. A cup of Tea Poetry 1. Last Sonnet 2. Sonnet 46 (Shakespeare) 3. Pigeons 4. Miracle			
--	--	---	--	--	--

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	1. Enhancement of speaking capacity 2. Comand over the languages. 3. Grammatical knowledge will be enhanced.
Reference	1. Vistas & Vision: An Anthology of Prose & Poetry, (Ed) Kalyani Samant Ray. 2. Fluency in English – Part – II, OUP, 2006. 3. Business English, Pearson, 2008. 4. Communicative English, E- Suresh Kumar & P. Sreehari, Kamini Kanta Mohanty, Kotab Mahal Publication. 5. Language, Literature and Creativity, Orient Black Swan 6. Language through Literature (forthcoming) Ed. Gouri Mishra, Dr. Ranjan Koul, Dr. Brati Biswas.

कौशल वर्धक पाठ्यक्रम (SEC)

Shastri (B.A.) – Second Year (2nd Semester)

Skill Enhancement Courses-

Prayogika Ayurveda - प्रायोगिक आयुर्वेदः

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Department	आयुर्वेदः
Semester	2	Paper	I
Subject	आयुर्वेदः	Marks	100(80+20)
Subject Name	प्रायोगिक आयुर्वेदः	Total Credits	3
Paper No	SEC - I	Hours	60

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGH TAGE	TIME
SEC PAPER - I	UNIT - I	आयुर्वेदस्य इतिहासः, आयुर्वेदस्योत्पत्तिप्रकारः, आयुर्वेदस्य प्रयोजनम्, आयुर्वेदोक्तदार्शनिकविषयाणां विधानम्, अन्तेन्द्रिय-परिधानम्	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	ऋतुचर्चा, संक्रामकरोगविषयश्च	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	आन्त्रिकज्वरः, मालेरियाकालाज्वरः, शलमकज्वरः, श्वसनकज्वरः, अक्षेपकज्वरः, इनफ्लुएँजा, डेङ्गुज्वरः, प्लेग् प्रभृतीनां रोगाणां साधारणज्ञानम् ।	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	मेनिन्जाइटिस्, वेरिवेरि, ब्लडप्रेसर, एपिलेप्सी, नेफ्राइटिस्, गलष्टोन, साइनोसाइटिस्, प्लुरिसि प्रभृतीनां रोगाणां तुलनात्मक-साधारणज्ञानम् ।	20 + 5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16

1153

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 8 x 4 = 32
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	१. शरीरमाद्यं खलुधर्मसाधनम् इति वचनस्य सार्थकतां निर्वोदुं पाठ्यक्रमोऽयं सहायको भविष्यति । २. छात्राः सुस्थजीवनयापने जागरूकाः भविष्यन्ति । ३. आयुर्वेदशास्त्रस्य प्रचारप्रसारो भविष्यति । ४. रोगाणां विषये साधारणज्ञानं भविष्यति ।
Reference	१. कश्यपसंहिता - चरकसंहितान्तर्गतविषयाः । २. स्वस्थवृत्तसमुच्चयः (पराशरेश्वरदत्तशास्त्री) । ३. सिद्धान्तनिदानम् – गणनाथसेन । ४. आयुर्वेदविज्ञानसारः ।
N.B. : एतत् पत्रं संस्कृतेन भवेत् । छात्राः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च उत्तरं दास्यन्ति ।	

S. P. S.
S. P. S.

Shastri (B.A.) – Second Year (2nd Semester)

Skill Enhancement Courses-

VASTU-SHASTRA – वास्तुशास्त्र

Programme	Shastri (B.A.)	Name of the Department	ज्योतिषम्
Semester	2	Paper	1
Subject	VASTU-SHASTRA	Marks	100(80+20)
Subject Name	वास्तुरत्नावली	Total Credits	3
Paper No	SEC - I	Hours	60
Name of the Test book :- वास्तुरत्नावली			

पत्रसङ्केतः	युनिट्	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	अङ्काः	समयः
SEC PAPER - I	प्रथमैक्यम्	वास्तुरत्नावली – (1 – 3 अध्यायाः)	1	20+5	15 Hrs
	द्वितीयैक्यम्	वास्तुरत्नावली – (4 – 6 अध्यायाः)	1	20+5	15 Hrs
	तृतीयैक्यम्	वास्तुरत्नावली – (7 – 9 अध्यायाः)	1	20+5	15 Hrs
	चतुर्थैक्यम्	वास्तुरत्नावली – (10 – 12 अध्यायाः)	1	20+5	15 Hrs

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)	

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32	
(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.	
Subject Outcome	<ul style="list-style-type: none"> (i) चतुष्प्रकाराणां वास्तूनां (गृहवास्तु, व्यवसायवास्तु, देवालयवास्तु, सामान्यवास्तु) सम्यग् ज्ञानं भवेत्। (ii) वास्तु-अनुसारेण निर्मितेषु प्रासादेषु जीवनयापनं सुखमयं स्यात्। (iii) वास्तु-अनुसारेण निर्मिते भवने अध्यात्मपरिवेशः सृष्टः स्यात्। (iv) भारतीयज्ञानपरम्परायाः प्रसारः स्यात्।
सहायकग्रन्थाः	<ul style="list-style-type: none"> (i) बृहद्वास्तुमाला (ii) वास्तुरत्नाकर – विन्ध्येश्वरी प्रसाद द्विवेदी । (iii) वास्तुरत्नावली – श्रीमत् अच्युतानन्द झा । (iv) वास्तुसारसंग्रहः – श्रीकमलाकान्त शुक्ल । (v) वास्तुसौख्यम् – श्रीकमलाकान्त शुक्ल ।
N.B. : एतत् पत्रं संस्कृतेन भवेत् । छात्राः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च उत्तरं दास्यन्ति ।	

Shastri (B.A.) – First Year (2nd Semester)
Skill Enhancement Courses – क्रियात्मकं संस्कृतम्

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	व्याकरणम्
Semester	2	Paper	I
Subject	व्याकरणम्	Marks	100(80+20)
Subject Name	क्रियात्मकं संस्कृतम्	Total Credits	3
Paper No	SEC - I	Hours	60
Name of the Test book :- पाणिनीयशिक्षा महाभाष्यम् रचनानुवादकौमुदी च ।			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGHTAGE	TIME
SEC PAPER - I	UNIT - I	पाणिनीयशिक्षा – १-२५	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	महाभाष्यम् (पस्पशाह्निकम्) व्याकरणस्य प्रयोजनानि	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	सिद्धे शब्दार्थसम्बन्धे	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	अनुवादो वाच्यपरिवर्तनं च (पञ्चलकारैः सह) (लट्, लोट्, लृट्, विधिलिङ्, लङ्)		

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

(i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence (All are compulsory) (Each Unit 03 questions).	: 1 x 12 = 12
(ii) Very short type– Answer maximum 50 words (Each Unit 02 questions) (All are compulsory).	: 2 x 8 = 16
(iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 5 x 4 = 20
(iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8) (from Each unit 01 to be answered out of 2 questions)	: 8 x 4 = 32

(iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	वर्णविषयकं ज्ञानं स्यात् । साधुशब्दानाम् असाधुशब्दानाम् अर्थप्रवृत्तौ धर्माधर्मविवेकः भविष्यति । संस्कृतवाक्ययोजनायां तिङन्तक्रियाणां भावविनिमयकाले व्यवहारज्ञानम् । व्याकरणस्य शब्दत्वेन व्यवहारप्रसङ्गस्य अवधारणा ।
Reference	१. पाणिनीयशिक्षा, हिन्दी व्याख्याकारः सम्पादकश्च- गोस्वामीप्रह्लाद गिरि, चौखम्बा सिरिज आफिस्, वाराणसी । २. व्याकरणमहाभाष्यम् (पस्पशाह्निकम्), प्रकाश हिन्दी व्याख्या, मधुसूदन प्रसाद मिश्र, चौखम्बा विद्या भवन, वाराणसी । ३. अनुवाद चन्द्रिका ।

N.B. : एतत् पत्रं संस्कृतेन भवेत् । छात्राः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च उत्तरं दास्यन्ति ।

Shastri (B.A.) – First Year (2nd Semester)
Skill Enhancement Courses – ଗଣମାଧ୍ୟମ ଓ ଗଣ ଯୋଗାଯୋଗ
(ଭାଷା – ଓଡ଼ିଆ)

Programme	Shastri (B.A)	Name of the Department	ରାଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନ
Semester	2	Paper	I
Subject	ରାଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନ	Marks	100(80+20)
Subject Name	ଗଣମାଧ୍ୟମ ଓ ଗଣ ଯୋଗାଯୋଗ	Total Credits	3
Paper No	I	Hours	60
Name of the Test book :- ଗଣମାଧ୍ୟମ ଓ ଗଣ ଯୋଗାଯୋଗ			

PAPER	UNIT	TITLE	WEIGH TAGE	TIME
SEC PAPER - I	UNIT - I	ପ୍ରତି ଏକକର ଅଧ୍ୟୟନ ଫଳଶ୍ରୁତି – (ଗଣମାଧ୍ୟମ ଓ ତାର ପ୍ରକାର ଭେଦ) ଗଣମାଧ୍ୟମ ଓ ତାର ବିବିଧରୂପ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏହି ଏକକ ସହାୟତା କରିବ	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - II	ଗଣମାଧ୍ୟମର ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ ଗଣମାଧ୍ୟମ ଗୁଡିକ ସମାଜର ବାସ୍ତବତାକୁ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବା ସହ ଜନସମାଜକୁ ସଚେତନ କରେ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗଣମାଧ୍ୟମର ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ କିପରି ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ଏହି ଏକକର ଅଧ୍ୟୟନରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଜାଣିପାରିବେ ।	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - III	ଗଣଯୋଗାଯୋଗର ସଜ୍ଞା ଓ ସ୍ୱରୂପ ଗଣଯୋଗାଯୋଗ ବିଷୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ ହୋଇ ତାର ସ୍ୱରୂପ ସମ୍ପର୍କରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିବେ ।	20 + 5	15 Hrs
	UNIT - IV	ଗଣଯୋଗାଯୋଗର ଉପାଦେୟତା ଗଣଯୋଗାଯୋଗର ଉପାଦେୟତା ସମ୍ପର୍କରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିବେ ।		

1147

Syllabus as per NEP -2020 w.e.f. 2024-25 Academic Year

Question Pattern & Mark Distribution for each Unit (Total Units – 04).

- (i) Objective – Answer in MCQ / One word / sentence : 1 x 12 = 12
(All are compulsory) (Each Unit 03 questions).
- (ii) Very short type– Answer maximum 50 words : 2 x 8 = 16
(Each Unit 02 questions) (All are compulsory).
- (iii) Short type– Answer maximum 250 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 5 x 4 = 20
- (iv) Long type– Answer maximum 500 words (Answer any 4 out of 8)
(from Each unit 01 to be answered out of 2 questions) : 8 x 4 = 32
- (iv) Internal - 20 Marks - As per instruction of the University the college will conduct the Internal Examination, Attendance, Surprise Test / Quiz and Assignment / Presentation.

Subject Outcome	<p>୧. ଉଚ୍ଚ ପଢ଼୍ୟାଧିକରେ ଗଣିତର ଚତୁର୍ଥସ୍ତରକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ।</p> <p>୨. ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତିକୁ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବା ।</p> <p>୩. ଯୁବ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶର ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସ୍ଥିତିକୁ ଉଜ୍ଜାଗର କରିବା ।</p>
Reference	<p>୧. ସମ୍ଭାବପତ୍ର ଓ ଗଣମାଧ୍ୟମ – ମୂଣ୍ଡାଳ ଚାଟର୍ଜୀ, ସେଫାଳୀ କମ୍ପ୍ୟୁଟିକେସନ, ଦେଢ଼ାନାଳ</p> <p>୨. ଗଣମାଧ୍ୟମ ଓ ଗଣଯୋଗାଯୋଗ – ଶିଶିର ବେହେରା, ପ୍ରେସ୍ ପବ୍ଲିକେସନ, କଟକ</p> <p>୩. ଯୋଗାଯୋଗର ଭାଷା ଓଡ଼ିଆ – ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର</p> <p>୪. ଯୋଗାଯୋଗ ମୂଳକ ମାତୃଭାଷା – ବିରଂଚି ନାରାୟଣ ସାମଲ, ସତ୍ୟନାରାୟଣ ବୁକ୍‌ସୋର, କଟକ ।</p>
<p>ବି.ଦ୍ର : ଏହାର ଭାଷା ଓଡ଼ିଆ ଓ ଲିପି ଓଡ଼ିଆ ରହିବ ।</p>	